

Checklista – prata privatekonomi med barn och unga

Genom att prata med dina barn och ungdomar om privatekonomi hjälper du dem med kunskap de har nytta av hela livet.

Ett handfast praktiskt råd är att börja med att ge barnen veckopeng från 7-årsåldern, och när de blir lite äldre, omkring 12-13 år gå över till månadspeng. Låt barnet eller ungdomen ta ansvar för och hushålla med sin veckopeng eller månadspeng, och kom överens med barnet om vad pengarna ska räcka till samt om barnet förväntas hjälpa till med något för att få sina pengar.

En viktig lärdom en fast vecko- eller månadspeng ger är att pengar är en begränsad resurs. Att tidigt förstå vikten av prioriteringar och pengars värde är viktiga faktorer för en sund och hållbar privatekonomi genom hela livet – grunden läggs i tidiga år.

Prata privatekonomi med barn- och unga – tips från Swedbank och sparbankerna

- Försök att prata enkelt och lustfyllt med barn- och unga om ekonomi. Om de tycker att det är roligt och intressant bli de förhoppningsvis intresserade!
- Prata om vad saker kostar, till exempel mat och kläder. I takt med att de blir äldre kan man prata om att man i ett hushåll får räkningar att betala varje månad, och hur fördelningen mellan fasta kostnader som bostad och mat och nöjen som restaurangbesök och resor ser ut.
- Berätta hur man gör en budget för att ha koll på hur mycket pengar man får in och hur mycket pengar som går ut. Prata även om sparande, och att sparade pengar ger möjligheter att göra något roligt eller köpa något lite längre fram. Det gör även att man klarar oförutsedda utgifter bättre och får en tryggare ekonomi.
- Privatekonomi handlar för de flesta om att prioritera vad pengarna ska gå till. En del utgifter är fasta, de kan man inte påverka. Andra utgifter är rörliga, här kan man spara pengar som man kan prioritera att använda till annat. Vilka utgifter har ni i ert hushåll som ni kan påverka och prioritera annorlunda?

Checklista - vecko- och månadspeng

För yngre barn

Ge barnen veckopeng och låt dem ansvara för pengarna själva. När barnen är små ska pengarna inte räcka till så mycket, det är kanske mest lördagsgodis eller leksaker.

Äldre barn och ungdomar

Lite äldre barn och ungdomar kan ta ett större ansvar, för en större summa pengar som också ska räcka till mer, till exempel extra klädinköp och fika på stan. Prata med ungdomar om vikten av att spara, för oförutsedda utgifter, till exempel om cykeln går sönder, men också för att ha råd att unna sig något längre fram.

Prata också om riskerna med snabblån/sms-lån, de kan låta som en smidig sak men blir oftast väldigt dyrt när man läser villkoren ordentligt. Prata om vad saker kostar i just ert hushåll, sätt upp gemensamma sparmål för att till exempel kunna göra en semesterresa hela familjen.

Barn och månadspeng – tips från Swedbank och sparbankerna

- Ge barnen månadspeng som de själva får ta ansvar för. På så sätt lär de sig hushålla med pengar och förstå pengars värde.
- Ju äldre barnen blir desto större ansvar bör de få ta för sina egna pengar. Gör upp tydliga regler om vad pengarna ska räcka till.
- Kom överens tillsammans med barnen om vad pengarna ska räcka till för att undvika konflikter om pengar.
- Tänk på att alla barn är olika. Anpassa regler och ansvar efter barnets mognad.
- Att tidigt ta ansvar för pengar och att lära sig att spara är viktigt. Även ett litet belopp varje månad växer över tid till en större summa.

För mer information:

Arturo Arques, privatekonom, tfn 072-242 99 62
Madelén Falkenhäll, senioranalytiker, tfn 076-790 16 38

www.swedbank.se/arturosblogg
www.swedbank.se/privatekonomi